PAPER-III
ORIYA

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________________
   (Name) ______________________________
2. (Signature) ____________________________
   (Name) ______________________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No.________________________________

(In words)

D 2 3 1 1

Time : 2 $^{1}/_{2}$ hours] [Maximum Marks : **200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **19**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.
   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।
   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (केलकुलेटर) या लॉग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

ORIYA

ଓଡ଼ିଆ

Paper – III

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର – III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ **ଦୁଇଶହ (200)** । ଏଥିରେ **ଚାରିଗୋଟି (4)** ବିଭାଗ ରହିଛି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ଏହି ବିଭାଗ ସମୂହର ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

SECTION – I
ବିଭାଗ – I

Note : This section consists of **two** essay type questions of **twenty (20)** marks each, to be answered in about **five hundred (500)** words each. **(2 × 20 = 40 marks)**

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଏହି ବିଭାଗରେ **ଦୁଇ (2)** ଟି ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ **କୋଡିଏ (20)** ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ତର **ପାଞ୍ଚଶହ (500)** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । **(2 × 20 = 40 ସଂଖ୍ୟା)**

ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶହ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ ।

1. ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗରେ ସାହିତ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା

କିମ୍ବା

ସାହିତ୍ୟର ସାମାଜିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା

କିମ୍ବା

ନୈତିକତାର ଉତ୍ତରଣରେ ସାହିତ୍ୟ

2. ଲେଖକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

କିମ୍ବା

ସାହିତ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ

କିମ୍ବା

ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ଅଭିମୁଖେ ସାହିତ୍ୟ

SECTION – II

ବିଭାଗ – II

Note : This section contains **three (3)** questions from each of the electives/specializations. The candidate has to choose only one elective/specialization and answer all the three questions contained therein. Each question carries **fifteen (15)** marks and is to be answered in about **three hundred (300)** words. **(3 × 15 = 45 marks)**

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଏହି ବିଭାଗରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନରୁ **ତିନୋଟି (3)** ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର **ତିନିଶହ (300)** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ **ପନ୍ଦର (15)** ନମ୍ବର । **(3 × 15 = 45 ସଂଖ୍ୟା)**

ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ

I – ଲୋକସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଭାଗ

3. ଲୋକ ଓ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର ।

4. ଲୋକଗୀତରେ ନାରୀ ମନର ଆବେଗ ପ୍ରତିଫଳିତ-ସଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆଲୋଚନା କର ।

5. ଲୋକନାଟକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଦଣ୍ଡନାଟର ବିଚାର କର ।

II – ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଭାଗ

3. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଶୈବ ଓ ଶାକ୍ତ ଧର୍ମର ପ୍ରଭାବ ସଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆଲୋଚନା କର ।

4. ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ସାମାଜିକ ଆବେଦନ ଅନୁଶୀଳନ କର ।

5. ଓଡ଼ିଆ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣର ବିକାଶକ୍ରମ ଦର୍ଶାଅ ।

III – ଆଧୁନିକ କାବ୍ୟକବିତା ଓ ନାଟକ ପ୍ରଭାଗ

3. ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ କବିତା ଆଧୁନିକ ଜୀବନ ପରି ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ-ଏ ଉକ୍ତିର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ବିଚାର କର ।

4. ସବୁଜ କବିଙ୍କ ରଚନାରେ ରୋମାଣ୍ଟିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ କିପରି ପ୍ରତିଫଳିତ ଆଲୋଚନା କର ।

5. ଓଡ଼ିଆ ନାଟକରେ ପରମ୍ପରାର ଉତ୍ସ ସନ୍ଧାନ ସଂପର୍କରେ ସଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆଲୋଚନା କର ।

IV – ଆଧୁନିକ ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଭାଗ

3. ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ ସାଂପ୍ରତିକ ଜୀବନର ଚିତ୍ର କିପରି ପ୍ରତିଫଳିତ ଆଲୋଚନା କର ।

4. ଓଡ଼ିଆ ଐତିହାସିକ ଉପନ୍ୟାସର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନିରୂପଣ କର ।

5. ବିଂଶଶତକର ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନା ସାହିତ୍ୟର ସ୍ୱରୂପ ଆକଳନ କର ।

V – ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଭାଗ

3. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଧ୍ୱନିତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

4. ଓଡ଼ିଆ ସର୍ବନାମ ପଦର ପରିଚୟ୍ ଦିଅ ।

5. ସାହିତ୍ୟିକ ରଚନାଶୈଳୀର ଭାଷିକ ବିଭବ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

SECTION – III

ବିଭାଗ – III

Note : This section contains **nine (9)** questions of **ten (10)** marks each, each to be answered in about **fifty (50)** words. **(9 × 10 = 90 marks)**

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଏଥିରେ **ନଅଗୋଟି (9)** ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ **ପଚାଶଟି (50)** ଶବ୍ଦମଧ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ **ଦଶ (10)** ନମ୍ବର । **(9 × 10 = 90 ସଂଖ୍ୟା)**

6. ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟଭାଷାର ପରିଚୟ ଦିଅ ।

7. ଲୋକବାଣୀ କାହାକୁ କହନ୍ତି ? ସଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ବୁଝାଇ ଦିଅ ।

8. ଏକ ସଫଳ ଗୀତିକାବ୍ୟ ଭାବେ ଲାବଣ୍ୟବତୀର ବିଚାର କର ।

9. ନନ୍ଦକିଶୋରଙ୍କ କବିତାରେ ପଲ୍ଲୀଚେତନାର ପରିଚୟ ଦିଅ ।

10. ଡକ୍ଟର ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ କବିତାରୁ କବିଙ୍କ ରୋମାଣ୍ଟିକ ଭାବନାର ପରିଚୟ ଦିଅ ।

11. ପ୍ରଗତିବାଦୀ ସାହିତ୍ୟର ବାର୍ତ୍ତାବହ ଭାବେ ଭଗବତୀଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ସାହିତ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ।

12. ମିଥ୍ ଓ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରୟୋଗରେ କବି ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟଙ୍କ କୃତିତ୍ୱ ଦର୍ଶାଅ ।

13. ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତୀକବାଦୀ ନାଟକର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କର ।

14. ଗଦ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ଭାବରେ ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଂଠ ଦାସଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନିରୂପଣ କର ।

SECTION – IV
ବିଭାଗ – IV

Note : This section contains **five (5)** questions of **five (5)** marks each based on the following passage. Each question should be answered in about **thirty (30)** words.

(5 × 5 = 25 marks)

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଗଦ୍ୟାଂଶଟିକୁ ଆଧାରକରି ଏଇ ବିଭାଗରେ **ପାଞ୍ଚୋଟି (5)** ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ୍ **ତିରିଶଗୋଟି (30)** ଶବ୍ଦମଧ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ **ପାଞ୍ଚ (5)**

(5 × 5 = 25 ସଂଖ୍ୟା)

ମଣିଷ ଜୀବନ ଦୁଃଖ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଦୁଃଖର କାରଣ ହେଉଛି ମଣିଷ ମନର ଅସରନ୍ତି ଆଶା । ଜୀବନରେ ସବୁ ଆଶା ଫଳପ୍ରସୂ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଜୀବନର ଅତି ଅଳ୍ପ ଆଶା ଫଳବତୀ ହୁଏ । ଏଇ ଅଳ୍ପ ଆଶାର ସୁଫଳକୁ ନେଇ ଆମେ ଏପରି ବିଜ୍ଞପିତ କରୁ, ଯାହା ଦେଖିଲେ ମନେହୁଏ ସତେ ଯେମିତି ମଣିଷ ସୁଖର ସାଗରରେ ଭାସୁଅଛି । ଅଥଚ ମଣିଷ ମନର ନିରାଶା ଏଣେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଘର କୋଣରେ ବସି ଲୁହ ଗଡ଼ାଏ । ଜୀବନର ଅତୃପ୍ତି ପାଇଁ ସେ ଛାଡ଼େ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ । ବେଳେବେଳେ ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ହୁଏ ସେ ଖିଆପିଆ ଛାଡ଼ିଦିଏ, ସଂସାରର ବନ୍ଧନକୁ ହୁଗୁଳା କରିଦିଏ, ଘରତ୍ୟାଗ କରି ଆରଣ୍ୟକ ପରିବେଶରେ ଯାଇ ତପସ୍ୟା କରେ । ସେତେବେଳେ ଜୀବନ ଧୂ ଧୂ ମରୁବାଲି ପରି ମନେହୁଏ । ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁତ୍ର, କନ୍ୟା, ବନ୍ଧୁ, ପରିଜନ ସମସ୍ତଙ୍କ ମମତାର ପାଟଡୋରକୁ ଛିଡ଼ାଇ ଦେଇ ସେ ଏକ ଦିବ୍ୟସତ୍ତାର ସଂଧାନରେ ମାତିଯାଏ । ଲୌକିକରୁ ଅଲୌକିକ ଜଗତରେ ବିଚରଣ ପାଇଁ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ଇହଜଗତରେ ଥାଇ ଅନ୍ୟଜଗତର ଚିନ୍ତାରେ ବିଭୋର ହେବା ଏକ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନା । ଏପରି ସାଧନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସତ୍‌ଚିନ୍ତା, ସତ୍ କର୍ମ, ସତ୍ ମାର୍ଗ, ସତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ମଣିଷ ହୃଦୟରେ ଥିବା କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ ଓ ନୃଶଂସ ଆଚରଣକୁ ପରିହାର କରିପାରିଲେ ମଣିଷ ସତ୍‌ଜୀବନ ଯାପନ କରି ପାରିବ । ସତ୍ ପଥରେ ଗତି କଲେ ମଣିଷ ତା ଜୀବନରେ ସବୁକିଛି ସୁଫଳ ପାଇ ପାରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଭଲ ମଞ୍ଜିଟିଏ ମାଟିରେ ପୋତିଲେ ତାହା ଏକ ଭଲ ବୃକ୍ଷ ହୋଇ ଠିଆ ହୁଏ । ଏହା ଜୀବନ ଓ ଜଗତ ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ସତ୍ୟ । ମଣିଷ ମୂଳରୁ ଭଲପଥରେ ଗତି କଲେ ତା'ର ସମଗ୍ର ଜୀବନ ଭଲରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇ ପାରିବ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ନିୟମରେ ବେଳେ ବେଳେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ରହିଛି । ସତ୍ ପଥରେ ଜୀବନ ବିତାଉଥିବା ମଣିଷ ବେଳେ ବେଳେ କଠୋର ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ । ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ; ମଣିଷ କାହାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ ? ପ୍ରାର୍ଥନା ସବୁବେଳେ ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା ଆତ୍ମବିକାଶକ୍ଷମ ଶକ୍ତିର ଜାଗ୍ରତ ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରେତ । ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ମନେରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଜୀବନ ହେଉଛି କର୍ମର ବନ୍ଧନ । ଏହି କର୍ମ କେବେହେଲେ ଫଳାଭିସନ୍ଧି ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ମ ନୁହେଁ । ଏହା ହେଉଛି ଆନନ୍ଦମୟ କର୍ମ, ଯେଉଁ କର୍ମକୁ ମଣିଷ ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେକରି ସଂପାଦନ କରେ । ଏହି କର୍ମକୁ ନେଇ ମଣିଷର ମଣିଷ ପଣିଆ ଓ ଫଳଭୋଗ ସଂପର୍କରେ ବିଚାର କରାଯାଏ ।

* ଉପର ଲିଖିତ ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

15. ମଣିଷ ଜୀବନକୁ କାହିଁକି ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ କୁହାଯାଇଛି ?

16. ମଣିଷ କାହିଁକି ଆରଣ୍ୟକ ପରିବେଶରେ ଯାଇ ତପସ୍ୟା କରେ ?

17. ମଣିଷ କିପରି ସତ୍‌ଜୀବନ ଯାପନ କରି ପାରିବ ?

18. ମଣିଷ କାହିଁକି ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ?

19. ମଣିଷର କର୍ମ କିପରି ହେବା ବିଧେୟ ?

Space For Rough Work

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....